

احساسات ضدآمریکایی در ترکیه به اوج رسیده

نشریه «کریستین ساینس مانیاتور» در گزارشی در مورد وضعیت این روزهای روابط ترکیه و آمریکا، نوشته است که «جو بایدن» برای جلوگیری از تغییر موازنه در منطقه به آنکارا می‌رود.

به گزارش آران نیوز، نشریه «کریستین ساینس مانیاتور» در گزارشی به قلم «اسکات پترسون» به بررسی روابط آنکارا و واشنگتن پرداخته و نوشته است که با بالا گرفتن احساسات ضدآمریکایی در ترکیه، کاخ سفید در تلاش است تا روابط دوجانبه را به وضعیت عادی بازگرداند.

نویسنده این گزارش با اشاره به اینکه روزنامه‌های ترکیه‌ای آمریکا را به دست داشتن در کودتای ناکام در این کشور متهم کرده‌اند، نوشته است با وجود آنکه این مسئله بسیار بعید به نظر می‌رسد، «اما احساسات ضدآمریکایی در ترکیه افزایش یافته است. روز 24 اوت (3 شهریور) «جو بایدن» معاون رئیس‌جمهور (آمریکا) به این کشور می‌رود تا به این متحد عضو «ناتو» اطمینان دهد که ایالات متحده و ترکیه در مبارزه با تروریسم، کنار هم هستند. علاوه بر این، او تلاش خواهد کرد تا به این کشور اطمینان دهد که ایالات متحده در برابر تلاش برای کودتا در کنار رئیس‌جمهور (رجب طیب) اردوغان ایستاده است.»

پترسون در ادامه به موج نظریه‌های توطئه در مورد نقش کاخ سفید در کودتای نافرجام اشاره کرده و می‌گوید: «البته چنین ادیباتی چندان هم جدید نیست: از سال 2013 که واشنگتن از سرکوب شدید اعتراضات در پارک «گری» انتقاد کرد، این نگاه پا گرفت. بعد هم که بر سر جنگ سوریه بین طرفین اختلاف نظر پیش آمد، چراکه ایالات متحده منتقد آنچه آن را حمایت ترکیه از جنگجویان افراط‌گرا می‌دانست، بود. اخیرا هم که حمایت نظامی ایالات متحده از کردها سوریه، که ترکیه آن‌ها را تروریست می‌داند، موجب خشم ترکیه از روند مبارزه با «دولت اسلامی» خودخوانده (داعش) شد.»

با وجود تمام این اختلاف نظرها، به گفته نویسنده گزارش، طرفین همچنان همکاری سطح بالای خود را حفظ کرده‌اند و همچنان جنگنده‌های آمریکایی از پایگاه هوایی «اینجریلیک» عملیات انجام داده و واشنگتن هم اطلاعات مواضع کردها را در اختیار آنکارا قرار می‌دهد.

اصلاح موازنه به سمت ایران و روسیه هرچند مقامات ترکیه در برابر رسانه‌ها از «اصلاح موازنه راهبردی» به سمت روسیه و ایران سخن می‌گویند، اما کارشناسان به «کریستین ساینس مانیاتور» گفته‌اند که روابط اقتصادی و راهبردی آنکارا-واشنگتن، گستره این تغییر موازنه را محدود می‌کند.

سفر روز چهارشنبه بایدن به آنکارا، احتمالا «کلید تعیین این گستره» خواهد بود. «بینالی ایلدیریم» نخست‌وزیر ترکیه ابتدای این هفته با بیان اینکه روابط آنکارا و واشنگتن در حال حاضر مانند قهوه «نیمه شیرین» است، گفت معاون رئیس‌جمهور آمریکا «به ترکیه می‌آید تا باز هم قهوه را شیرین کند.»

به گفته پترسون، استرداد «فتح الله گولن» و اعطای دینی مخالف دولت اردوغان، احتمالا دستور کار اصلی این سفر خواهد بود.

آنکارا با متهم کردن گولن به رهبری کودتای نافرجام در ترکیه، از واشنگتن خواسته این مبلغ دینی را که بیش از یک دهه است که در تبعیدی خودخواسته در پنیسلوانیا زندگی می‌کند، بر اساس توافقنامه استرداد زندانیان، به آنکارا تحویل دهد.

به نوشته کریستین ساینس مانیاتور، با وجود درخواست ترکیه، واشنگتن می‌خواهد پیش از تحویل گولن، هم از صحت اتهامات وارده به وی مطمئن شود و هم اطمینان یابد که او در ترکیه به نحوی مناسب محاکمه می‌شود. همین امر موجب خشم بیشتر ترکیه شده و گمانه‌زنی‌ها در مورد نقش واشنگتن در کودتا را هم تقویت کرده است.

احساسات ضد آمریکایی در اوج پترسون نوشته است که از زمان ناکام ماندن تلاش برای کودتا، «اردوغان و حزب حاکم، عدالت و توسعه، پیروزی دموکراسی» را جشن گرفته‌اند و در عین حال اجازه داده‌اند احساسات ضدآمریکایی توسط سیاستمداران و رسانه‌هایی که علنا خارجی‌ها را متهم می‌کنند، اوج بگیرد.

«فادی هاوکورا» کارشناس ترکیه‌ای اندیشکده انگلیسی «چتم هاوس» می‌گوید البته دولت ترکیه این احساسات را از مسئله همکاری با آمریکا مجزا می‌کند، اما در عین حال تمایل اعضای حزب حاکم «به اعتبار بخشیدن به فرضیه» دست داشتن واشنگتن در تلاش برای کودتا، می‌تواند تبعات بلندمدتی داشته باشد.

«بکر بوزداگ» وزیر دادگستری ترکیه دو هفته قبل گفت: «احساسات ضدآمریکایی در ترکیه به اوج رسیده و در حال تبدیل شدن به نفرت است. ایالات متحده می‌تواند با استرداد گولن این وضعیت را تغییر دهد.»

به گفته پترسون، انعکاس این اظهارات ضدآمریکایی مقامات دولت ترکیه، در خیابان‌ها هم به گوش می‌رسید. در جریان راهپیمایی‌های پساکودتا، یکی از شعار و دست‌نوشته‌های متداول این بود: «آمریکا بیرون، مردم حاضر.»

کریستین ساینس مانیاتور در ادامه نوشته است که تعلق آمریکا و کشورهای اروپایی در محکوم کردن تلاش برای کودتا، از جمله دلایلی است که زمینه را برای متهم کردن این کشورها به حمایت از کودتاگران، مهیا کرده است.

«ابراهیم کاراگول» دبیر معروف نشریه حامی دولت «ینی شفق» اواخر ماه گذشته میلادی نوشت: «ایالات متحده تلاش کرد اردوغان را به قتل برساند. تکرار می‌کنم: آن حمله که هدفش به شهادت رساندن اردوغان بود، توسط ایالات متحده، داخل ایالات متحده و مستقیما از طریق تروریست‌ها گولن طراحی شده بود.»

پترسون در پایان با بیان اینکه بسیاری از اتهامات مطرح شده علیه آمریکا بر اساس اطلاعات نادرست شکل گرفته، نوشته است که هرچند برخی سیاستمداران و رسانه‌های حامی دولت ترکیه گفته‌اند که سیاست خارجی این کشور باید به سمت کشورهایی که منافع و اهدافی متفاوت از آمریکا دارند، تغییر کنند، اما اغلب تجهیزات نظامی و همچنین سرمایه خارجی ترکیه، از کشورهای غربی تأمین می‌شود.

هاوکورا می‌گوید: «ناف ترکیه به غرب و ایالات متحده دوخته شده و این کشور نمی‌تواند گسستن رابطه با ایالات متحده و شرکای اروپایی‌اش را تاب بیاورد. همین مسئله توان حزب حاکم برای قطع یا کاهش روابط با واشنگتن را محدود می‌کند.»